

**Aan de leden van de Vaste Commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid
en de Fractievoorzitters in de Tweede Kamer**

2 juli 2020
JVDS/MVE/2020.056

Geachte leden van de Vaste Commissie SZW, Geachte Fractievoorzitters

Dinsdag 14 juli hebt u overleg met minister Koolmees over het nieuwe pensioencontract en de weg ernaar toe. Bijgaand treft u de brief aan die wij de minister hebben geschreven na besprekingen met de verschillende geledingen van onze achterban.

Voor ons zijn een paar punten in uw bespreking van de hoofdlijnennotie van zwaarwegend belang:

Transitie en ingroeipad

1. Het vaststellen van de premie en de opbouw is een verantwoordelijkheid van sociale partners. Bij het, in de hoofdlijnennotie genoemde, transitiepad gaat het nadrukkelijk om verdelingsvraagstukken, waarbij de ruim 3 miljoen gepensioneerden (maar ook de jongeren) een groot belang hebben. Verwijzend naar onder meer rapporten en uitspraken van NETSPAR en andere wetenschappers, is er de laatste jaren veel geld gevloeid van oud naar jong doordat pensioenfondsen niet hebben kunnen indexeren. Voor de meeste pensioenfondsen betekent dit een achterstand van meer dan 20%. In de laatste jaren van staatssecretaris Klijnsma heeft het ministerie van SZW zelf geconstateerd, dat er bovendien door jarenlang te lage premies te hebben gehanteerd ruim 70 miljard extra van oud naar jong is gegaan. Daar zal op één of andere manier rekening moeten worden gehouden bij het invaren. Daarom is actieve deelname van de gepensioneerden bij de besprekingen op het transitiepad noodzakelijk. In de hoofdlijnennotie van de minister is sprake van sociale partners en, naar wij begrepen hebben als tussentijdse adviseurs de pensioenfondsen, die tot oplossingen moeten komen en die bij het vastlopen daarvan vertegenwoordigers mogen kiezen in de arbitragecommissie met een onafhankelijke voorzitter. Gelet op het grote belang, dat gepensioneerden hebben, **horen hun vertegenwoordigers deelnemer te zijn aan de transitietafel en in de arbitragecommissie.**
2. Het gaat daarbij niet alleen om het simpele feit, dat het 'samen tot oplossingen komen' bij overeenstemming acceptatieproblemen zal voorkomen, maar ook dat kan worden

voorkomen dat achteraf, wanneer onverhoopt het invaren juridisch wordt aangevochten, de rechter tot de conclusie moet komen dat een zeer belangrijke belanghebbende partij niet aan de totstandkoming heeft kunnen meewerken. En er is geen enkele reden om ze uit te sluiten. **Wij dringen er daarom bij u op aan de minister op te roepen de vertegenwoordigers van de gepensioneerden deel te laten nemen aan het tot stand komen van het transitieoplossingen. *)**

3. Wel constateren we met genoegen dat de minister de gepensioneerden en jongeren heeft toegezegd bij de wet- en regelgeving naar aanleiding van het pensioenakkoord tussentijds en regelmatig in een actieve rol te betrekken.
4. Tenslotte willen de organisaties van gepensioneerden ook **actief deelnemen aan de besprekingen (het ingroeipad) om oplossingen te vinden voor het probleem** dat er nog 6 jaren grote kans op onnodige kortingen (behalve het eerste jaar) en geen kans op indexeringen aanwezig is. Waardoor de gemiddelde 77-jarige (nu al 12 jaar geen indexatie) gelet op de levensduurverwachting (83 jaar) sterft zonder ooit te zijn geïndexeerd. Als er al geen kortingen op hem/haar afkomt. Voor dit probleem moet een oplossing komen. Het gaat om heel wat meer dan chagrijn, zoals de minister in het Algemeen Dagblad heeft gezegd. Het gaat om rechtvaardigheid.
5. In de brief aan de minister kunt u lezen, dat wij de voordelen van het nieuwe contract zien, maar dat we nog vragen en suggesties hebben, vooral waar het de risicohouding betreft, die nu aan leeftijdscohorten wordt gevraagd, terwijl het ook mogelijk is om de keuze bij de pensioenfondsen neer te leggen om de risicohouding te meten dwars door de leeftijdscategorieën heen. Dat kan technisch zelfs binnen leeftijdscohorten, zoals bijvoorbeeld de actuarissen van PFZW aangeven. Daardoor zal de toedeling van rendementen beter aansluiten bij het individuelere karakter van het nieuwe contract. Met als resultaat dat bij zwaar economisch weer de invloed daarvan op het persoonlijk vermogensoverzicht beter uit te leggen is. De grenzen van de toedeling op risicohouding is ook onderdeel van het transitiepad en dus van belang dat wij daarin vertegenwoordigd zijn.
6. In het verlengde van het eerste punt lijkt het ons verstandig de minister te vragen om met duidelijke berekeningen te laten zien wat de voor dit leeftijdscohort zichtbare consequentie is als de aandelenmarkt op enig moment of gedurende langere jaren een terugval heeft. Zeker als er sprake is van een toedeling in bijvoorbeeld 150% zakelijke waarden (aandelen), hetgeen nu mogelijk wordt gemaakt bij het laten vallen van de leenrestrictie. Dan helpt het solidariteitsfonds waarschijnlijk onvoldoende. We voorzien het risico dat in die gevallen het vertrouwen in het pensioensysteem bij de jongere generatie snel zal verdwijnen en een probleem van acceptatie gaat ontstaan. Wetgevend kader (grenzen aan de hoogte van de maximale hoogte van het risicopercentage, bijvoorbeeld 75%) kan deze problemen voorkomen.
7. Ten aanzien van de transitie hebben wij tot ons genoegen begrepen dat de compensatie van de afschaffing van de doorsneepremie geschiedt uit het langdurige indexatieperspectief van actieve deelnemers en dat het niet ten koste gaat van de gepensioneerden.

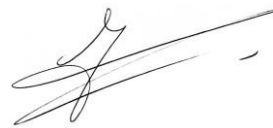
Wij vertrouwen erop dat u onze brief **in tegemoet komende zin** onderdeel laat zijn van uw reactie op de brief en de hoofdlijnen notitie van de minister en dat u bij de minister de toezegging afdwingt dat de vertegenwoordigers van de gepensioneerden, als direct belanghebbenden, deel gaan nemen aan het overleg op het transitiepad en het ingroeipad, en dat zij ook een vertegenwoordiger krijgen in de transitiecommissie onder onafhankelijk voorzitterschap.

Met vriendelijke groet,

Koepel Gepensioneerden

Joep Schouten
Co-voorzitter

Jaap van der Spek
Co-voorzitter

Bijlage: Brief aan Minister Koolmees – Uitwerking Pensioencontract,
17 juni 2020, JVDS/MVE/2020.048

Cc: Minister Koolmees, Vaste Commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid en
Fractievoorzitters Eerste Kamer

**) De organisaties van gepensioneerden samen vertegenwoordigen met 700.000 leden de 3 miljoen gepensioneerden. Een organisatiegraad van ruim 20%.*